

Nr 38

Kungl. Maj:ts proposition angående överlåtelse av staten tillhörig fast egendom, m. m.; given Stockholms slott den 2 mars 1973.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen fördragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

BENGT NORLING

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen hemställs om bemyndigande att godkänna två tomt-rättsupplåtelse av statens järnvägar till AB Svenska godscentraler för anläggning av terminaler i Jönköping och Göteborg.

Vidare anmäls ett avtal mellan televerket och Sveriges riksbank om bl. a. överlåtelse till riksbanken av fastigheten Beridarebanan 36 i Stockholm, där det nya huvudkontoret för riksbanken skall uppföras.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet på Stockholms slott den 2 mars 1973.

Närvarande: ministern för utrikes ärendena WICKMAN, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, ASPLING, NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, ODHNOFF, MOBERG, BENGTTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM.

Chefen för kommunikationsdepartementet, statsrådet Norling, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter fråga om *överlåtelse av staten tillhörig fast egendom, m. m.* och anför.

Televerket

I skrivelse den 6 februari 1973 har televerket hemställt om Kungl. Maj:ts godkännande av bl. a. försäljning till riksbanken av fastigheten Beridarebanan 36 — i gamla kvarteret Fyrmörsaren — i Stockholm.

Bakgrund

Televerkets centralförvaltning flyttade vid mitten av 1920-talet från lokaler i bl. a. gamla riksbankshuset vid Järntorget i Gamla Stan till en byggnad vid Brunkebergstorg, i kvarteret Fyrmörsaren. Vid början av 1960-talet började televerket planera utflyttning av de funktioner i centralförvaltningen som hade sina lokaler i kvarteret Fyrmörsaren.

Efter framställning av fullmäktige i riksbanken förklarade riksdagen genom beslut den 11 december 1963 (BaU 1963: 32, rskr 1963: 397) att den inte hade något att erinra mot att kvarteret Fyrmörsaren i Stockholm — om kronan blev ägare till hela kvarteret — reserverades för en ny riksbanksbyggnad. Samma dag slöts ett avtal mellan markdelegationen och Stockholms stad, som bl. a. innebar att staden till kronan överlät dels viss del av kvarteret Fyrmörsaren, dels vissa markområden i Farsta, avsedda för televerkets nya förvaltningsbyggnader. Efter riksdagens hörande (prop. 1964: 54, SU 1964: 56, rskr 1964: 159) godkände Kungl. Maj:t avtalet den 29 juni 1964.

Under våren och sommaren 1969 flyttade televerkets centralförvaltning till nya lokaler i Farsta. På hösten samma år revs byggnaden i kvarteret Fyrmörsaren och efter framställning av fullmäktige i riksbanken beslöt riksdagen den 26 november 1969 (BaU 1969: 47, rskr 1969: 348) att en för riksbankens huvudkontor avsedd byggnad skulle uppföras i kvarteret.

Genom avtal mellan kronan och Stockholms stad den 1 oktober 1970 skedde en slutlig reglering av parternas rättsförhållanden inom och invid

kvarteret Fyrmörsaren. Bl. a. överlät staden till kronan resterande delar av den tomt inom kvarteret Fyrmörsaren, där riksbanken planerade sitt nya huvudkontor. Kungl. Maj:t godkände avtalet den 29 december 1970 och uppdrog den 23 april 1971 åt byggnadsstyrelsen och televerket att gemensamt förhandla med riksbanken om överlåtelse till riksbanken av det för riksbanksbyggnaden avsedda tomtområdet.

Den 7 februari 1972 bildades fastigheten Beridarebanan 36 av riksbankstomten, och därefter överfördes till televerket de delar av fastigheten, som dittills förvaltats av byggnadsstyrelsen.

Avtalet mellan televerket och Sveriges riksbank

Förhandlingarna med riksbanken har i enlighet med Kungl. Maj:ts uppdrag förts av televerket och byggnadsstyrelsen i samråd. Genom att som nämnts hela riksbankstomten numera överförts till televerkets förvaltning har televerket ensamt slutit avtal med riksbanken. Avtalet — som är daterat den 21 december 1972 och den 23 januari 1973 — innebär att televerket till riksbanken försäljer fastigheten Beridarebanan 36 för en köpeskilling av 15 milj. kr. Som dellikvid lämnar riksbanken fastigheten Lyktan 3 i Växjö till ett överenskommet pris av 2,1 milj. kr.

Avtalet är slutet med förbehåll för Kungl. Maj:ts godkännande och tillträde till fastigheterna sker första dagen i den månad, som infaller närmast efter den dag sådant godkännande skett. Riksbanken har dock enligt avtalet rätt att fr. o. m. den 1 november 1972 ta i anspråk fastigheten Beridarebanan 36 för sin planerade nybyggnad.

Statens järnvägar

Statens järnvägar har i skrivelse den 8 november 1972 för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett mellan statens järnvägar (SJ) och AB Svenska godscentraler (ASG) den 27 oktober och den 8 november 1972 träffat avtal om upplåtelse av tomträtt i stadsägan nr 148 T i Ljungarums församling, Jönköpings kommun. Avtalet är träffat under förutsättning av Kungl. Maj:ts godkännande. Enligt avtalet upplåter SJ ifrågavarande markområde till ASG för en tid av 50 år räknat fr. o. m. den 1 januari 1972. Fastigheten, som utgör ca 50 400 m², skall nyttjas för transport-, speditjons- och lagringsverksamhet. Markområdet förvärvades för ändamålet av SJ år 1967 genom markbyte med kommunen. Markens värde har beräknats till 1 260 000 kr., vilket motsvarar 25 kr./m².

SJ har vidare i skrivelse den 30 november 1972 för Kungl. Maj:ts prövning överlämnat ett förslag till avtal mellan SJ och ASG om upplåtelse av tomträtt i ett område av stadsägan nr 8561 i Göteborgs kommun. Enligt avtalsförslaget upplåter SJ markområdet till ASG för transport- och speditjonsverksamhet för en tid av 30 år räknat fr. o. m. den

1 maj 1973. Värdet av marken har beräknats till 100 kr./m². Arealen är 14 368 m² varför totala markvärdet uppgår till ca 1,4 milj. kr.

Den årliga tomträttsavgälden har i båda fallen bestämts till 8 % av markvärdet.

Remissyttranden

Byggnadsstyrelsen har i yttranden den 15 januari resp. den 19 februari 1973 förklarat sig inte ha något att erinra mot tomträttsupplåtelseerna. *Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län* har i yttrande den 2 mars 1973, efter hörande av Göteborgs kommun, tillstyrkt upplåtelsen i Göteborgs kommun.

Departementschefen

Televerket har hemställt om Kungl. Maj:ts godkännande av bl. a. försäljning till Sveriges riksbank av fastigheten Beridarebanan 36 i Stockholm för en köpeskilling av 15 milj. kr. Fastighetsförsäljningar av denna storleksordning skall underställas riksdagens prövning. Riksdagen har år 1969 beslutat att ett nytt riksbankshus skall uppföras på den aktuella tomten och torde därmed ha tagit ställning till den aktuella överlåtelsen av fastigheten. Jag förutsätter därför att riksdagen inte har något att erinra mot försäljningen av fastigheten till riksbanken och jag avser att senare föreslå Kungl. Maj:t att godkänna försäljningen.

Statens järnvägar har hemställt om Kungl. Maj:ts godkännande av upplåtelse av viss mark med tomträtt inom Jönköpings och Göteborgs kommuner till AB Svenska godscentraler. Markområdenas värde har beräknats till ca 1,3 resp. ca 1,4 milj. kr. och den årliga tomträttsavgälden till 8 % härav. Vid remissbehandlingen har några erinringar inte gjorts mot de föreslagna upplåtelseerna.

Jag tillstyrker de av statens järnvägar föreslagna tomträttsupplåtelseerna och hemställer att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen

att bemyndiga Kungl. Maj:t att godkänna upplåtelse av tomträtt dels i stadsägan nr 148 T i Ljungarums församling, Jönköpings kommun, dels i ett område av stadsägan nr 8561 i Göteborgs kommun.

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
Margit Edström